

Retslægelige obduktioner i Danmark

Sara Tangmose Larsen & Niels Lynnerup

ORIGINALARTIKEL

Retspatologisk Afdeling,
Retsmedicinsk Institut,
Københavns Universitet

INTRODUKTION

I Danmark rekvireres og betales en retslægelig obduktion af politiet i henhold til sundhedsloven. I de tilfælde, hvor dødsårsagen (naturlig, ulykke, selvmord eller drab) er kendt, og dødsfaldet er uinteressant for politiet, obducerer man ikke. De nordiske retslægelige obduktionsfrekvenser (defineret som antallet af retslægelige obduktioner divideret med det samlede antal dødsfald) er siden 1990'erne faldet til ca. 4% og 6% i henholdsvis Norge og Sverige, og de er steget til 24% i Finland. I Danmark var den retslægelige obduktionsfrekvens 2,7% i 1970. Formålet med dette retrospektive studie var at undersøge eventuelle tendenser i antallet og frekvensen af retslægelige obduktioner i Danmark.

MATERIALE OG METODER

Det årlige antal retslægelige obduktioner fordelt på køn, alder og dødsårsag i perioden 1996-2005 blev udtrukket af elektroniske arkiver på de tre danske retsmedicinske afdelinger. Retslægelige obduktionsfrekvenser blev beregnet ud fra oplysninger fra Danmarks Statistik om det årlige antal dødsfald, inklusive disses fordeling på aldersgrupper. Sundhedsstyrelsens dødsårsagsregister blev brugt til beregning af obduktionsfrekvenser blandt ulykkesdødsfald og selvmord.

RESULTATER

I alt blev 14.990 retslægelige obduktioner foretaget i Danmark i undersøgelsesperioden, hvilket svarer til en årlig retslægelig obduktionsfrekvens på 2,4-2,8%. I alt 10.252 (68%) var mænd, og 4.738 (32%) var kvinder. Det årlige antal, fordeling af dødsårsager, køn og den retslægelige obduktionsfrekvens var nogenlunde konstante gennem perioden. Aldersfordelingen i det retslægelige obduktionsantal havde en faldende andel af 20-39-årige og en stigende andel af 40-59-årige.

KONKLUSION

Den danske retslægelige obduktionsfrekvens var gennem perioden nogenlunde konstant og udgjorde mindre end 3% af alle dødsfald. Forskelle og ændringer i obduktionsfrekvenser er tidligere fundet at skyldes ændringer i lovgivningen samt forskel i, hvornår politiet rekvirerer retslægelig obduktion. Forskelle blandt

The clinical setting.

de nordiske lande kan skyldes både økonomiske prioriteringer og den værdi, man tillægger gennemførelse af en retslægelig obduktion. Sammenlignet med de øvrige nordiske lande har Danmark en betydeligt lavere obduktionsfrekvens af selvmord og ulykkesdødsfald på 16-22%. I Sverige, Norge og Finland varierer de tilsvarende procenter i intervallet 60-99. En lav retslægelig obduktionsfrekvens kan nedsætte kvaliteten af dødsstatistikker på grund af fejlagtigt registreret dødsårsag. Herudover er forskning i obduktionsresultater i høj grad udsat for selektionsbias, da materialet er rekvireret af politiet. Oplysninger om medvirkende faktorer til dødens indtræden såsom sygdom, medikamenter, alkohol og misbrugsstoffer går tabt, når obduktion ikke udføres.

Fortsætter rekvireringen af retslægelige obduktioner uændret i Danmark, kan antallet falde i fremtiden som følge af ændringer i den danske alderssammensætning. Et lavere antal retslægelige obduktioner kan forringe retslægers praktiske erfaring i obduktionsteknikker og nedsætte kvaliteten af den retslægelige obduktion.

**DANISH MEDICAL
BULLETIN**

Dette er et resume af en originalartikel publiceret på www.danmedbul.dk som Dan Med Bul 2011;58(3):A4247